

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Modesti Tavbengall Apologeticus Adversus Umbras Oratij Melliti

Hansiz, Marcus

Pragæ, 1723

Caput XIX. Jesuitæ non sunt in causa, quod Anecdota Melliti non habeant
plausum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39569

CAPUT XIX.

Jesuitæ non sunt in causa, quod
Anecdota Melliti non habeant
plausum.

AT mihi alia subit hujus tui consilii ratio. Anecdota, ut scimus, nuper magno strepitu anteeunte edidisti: complosionem manuum, acclamationesque eruditorum continuo orituras sperabas: Et erant, qui os tibi sublinentes locum inter Antiquarios aut primum, aut certe non ultimum tibi præparatum canerent, Mabillonii quoque Germanici (hem ridete! titulo te suffumigantes. His tu cogitationibus gloriosis ebrius, ibas jam super capita eorum, quos tu eruditorum vulgus arbitrabare, sublatoque in immensum supercilio ad gloriæ tuæ aram sacrificium ab omnibus fieri quasi tuo jure flagitabas. Quod cum omnes fere negligerent, atque inprimis ii, qui voci non omnia tribuunt scilicet in varias abisti suspiciones, hos, illos, alios gloriæ tuæ invidos & obtreçtatores putabas: Quo in numero locum principem dabas Jesuitis quos tu ob egregia in eos collata merita tui fore similes, id est sui oblitus existimabas. In quo, quantum quidem mihi de viris veteri necessitudine cognitis persuasum est, te egregie fefellisti.

Scio enim eorum ad opera literaria nequaquam premenda, sed potius pro merito extollenda promovendaque perenne studium, vactum ab invidia penitus animum, alienaque gloriae tam nihil infensum, ut quam faventissimum. Temere sane hac suspitione abreptus es Mellite:

Quid Jesuitae possunt contra, quod Planetæ tui non scintillent? quod non magni fiant? quod emptorem rarum inveniant? quid possunt contra, quod opinione tua speque falsus es, atque opera illa decumana non inter cimelia & bibliothecarum gemmas, sed inter volucria & cucullos piperis deputentur? Quid possunt contra, quod in magno corpore parum animæ, tomorum ille numerus nullo numero habetur? Quid illi possunt contra, quod vir ille bibliothecarum devorator montibus ex longo gravidus murem peperit ridiculum? quid possunt contra, quod oculatiores eruditi partus istius patrini esse recusaverint? Quid contra, quod tuam effigiem in fronte tomorum positam rideant omnes, atque in ea id ipsum desiderent, quod vulpes in sterili capite requirebat? Quid possunt contra, quod tomis illis, quos in edito collocasti, ut luceant, olei satis non affuderis? quod ita lampades illæ luceant, ut nemo advigilet? Doleo profecto, quæ mea est humanitas, labores tibi tuos non eam, quam exoptasses, gloriae messem attulisse: forte nuces cassas & seruta seminasti, e quibus, quod meteres, procul dubio non habebas. Atque erat tanti, ut ad redimendum Mabillonii nomen magnificum quidpiam molirere; sed ut illud cum risu amitteres, tanti non erat. Sed belle habet, etiam utre vacuo natatur; modum tu calles orbem implendi fama, & qua ingenio tendere non datur, libellorum famosorum ope evadis, scriptor idem & scriptus, lucro utrinque pari, ut & scribens, qui sis appareas, & scriptus, quid alii de te sentiant.

Sed

Sed quid hæc tam libere de anecdotis? cano receptui, revoco, retracto: præclara, egregia, auro cedroque digna anecdota! Quid Mabillonius? Quid Dacherius? umbræ sunt præquam Mellitus: O eruditorum delicia! O thesauri antiquitatum! O sæculi nostri ornamenta! quibus ego comparandis non vindemiolas tantum & messes, sed integra jugera & promontoria collocassem. Egregie: quid amplius ex me desideras, cum tandem adeo concupiscas tua laudari anecdota? feci quod avebas: atque væ mihi ni facerem! vestigia terrent, pænaque tibi ab aliis depensæ: cautus alieno sum verberare, quod ab epistolis tuis apologeticis mihi magnopere extimescendum foret: exemplo meo sapite, quiqui de Melliti anecdotis estis locuturi: cavete vobis: verba ad Bilancem exigite, ne quid sequioris sententiæ de Melliti anecdotis vobis in labia erumpat. Nolite tangere; vitale est; servate Adonidem. Quantum etiam animo aliud sentiatis, id foris ne promite, ni vobis ultorem in caput velit accersere. Sunt quoque hi tomi, ut eorum Author, privilegiati: Vætigal censuræ nullum subeunt: in fronte magnis literis præscriptum circumferunt, privilegium: *Ne qui vituperanto.* Aliud sentias; parum refert: præpollet Mellitus, cujus vel solum nomen mancipatum imperat judiciis omnium, frænum linguis injicit, ex norma Pythagorica *autos epha.* Fateor; malevoli homines, iidemque invidi alienæ gloriæ obtreçant, nihilque integrum, dum non suum, famæ relinquunt. Compatior tibi, mi Mellite, quod eam in te non videas impletam Sapientissimi mortalium Sententiam: *Cor Sapiens in operibus justitiæ successus habebit.* Eccl. 3. Effatum alias infallibile, quia Divinum; at fieri potest, ut Rectus careat supposito, desitque aut cor, aut Sapientia, aut utrumque: ego neutrum puto: fato adseribo, quo sicut nonnulli, quasi lege ferrea adacti sunt ad famam alio-

rum

rum lacerandam, ita pari mensura, non absque divino iudicio, fama, quam appetiverant, excidant. Expertus es Melite, & ni aliam Dii mentem dederint, amplius experiris,

Hoc tibi, ne tandem putes, adeo tomos tuos pili fieri, ad solatium dicam, esse quod omnibus, qui eos pervolvunt, mirifice placeat, quodque omnes libentissime & avidissime legant (audeo dicere: libentius & avidius, quam in quoquam alio Authore) quid illud? vocabulum heu sero nimis expressum! vocula: *Finis vel explicit.* Heu! quam tu præclare de charta, de librario, de typotheta, de propola, de emptore, de marsupio meritis fuisses, si auream hanc voculam post aliquod folia collocasses! Sed euge! progredere fatigare prælatyposque; erit, cum olim in scriptorum catalogis, tacita operum tuorum conditione, hoc saltem scribatur, quod tomos condideris. Si quod tamen ex me monitum capere Tomigraphus non dedignere, hoc moneo, ut in eo potius elabores, quo res tua semetipsam & te, quam epistolæ apologeticæ commendent. Quam miserum enim laudis argumentum, quod argumentis probari reflexis indigeat! nunquid hoc rationabile? Aliquid tamen & mihi debes, qui si qua forte tua anecdota necdum innotuerunt, beneficio mei hujus opusculi famam fortassis aliquam conciliasse. Hujus inquam opusculi, quod facile intelligis, anecdotum non esse: non est enim ex antiquaria penu depromptum, sed heri natum, non vetera recoquens, sed tua nova commentans; quod si libuerit, tuis anecdotis, ut facilius veneant, apprimi, appingique curabis. Sed de his satis.

Intelligis, opinor, nullam isthic ab Jesuitis in te profectam injuriam, ob quam libellum tute secundum edideris, neque suspicari possum talibus te umbris imbutum. Alia certe causa ad hoc te impellere debuit, gravior illa, atque urgentior, qua ad hoc extremum provolvereris, Quæ quæso, illa? Injuria si quæ fuit, tanta non erat, quæ libello uno, quem jam ante edideras, expiari non potuerit: Propositionibus, quas tu castigatum ibas, decuplo asperiores, non mente ambigua, sed plane destinata reddidisti; satisfactionem, si quam habebas exposcendam, nimium quantum cepisti: quæ ergo libelli secundi tanto acerbioris, impotentiorisque in lucem edendi causa?

CA-